

**Polgári Törvénykönyvről szóló
2013.évi V. tv.**

A Ptk. kódex jellege (1.)

- habár az EU jogegységesítési törekvései egyértelműen és jelentős mértékben befolyásolják a nemzeti jogalkotásokat, a magánjog egészét továbbra is (még) „csak” nemzeti szinten lehet kodifikálni
- a Ptk. kódex-jellegű törvény, vagyis minél szélesebb érvényesülésre „tör”, ezzel együtt tudatában van, hogy számos magánjogi jogszabály, sőt egész jogterületek maradnak a törvénykönyvön kívül
- a Ptk. abból indul ki, hogy a törvénykönyv tartalmi határait csak addig érdemes tágítani, amíg a kodifikáció hatásai (így különösen: az egybefoglalt normák módszerbeli homogenitása, a terminológiai egység, a tömörítés és rövidítés lehetősége, stb.) megkönnyítik a jogalkalmazást
- mindezekre figyelemmel a Ptk. elsősorban a vagyoni forgalom viszonyainak jogi kereteit rögzíti; egyúttal jogi védelmet nyújt a személyeknek is: az emberi személyiségnek, a családon belüli viszonyoknak és a szervezeti jogalanyok személyhez fűződő jogainak is

A Ptk. kódex jellege (2.)

- a Ptk. alapvető és meghatározó társadalmi modellje a tulajdonosok magánautonómiájára épít, aminek főbb elemei:
  - a magántulajdon eszméje
    - a tulajdonosok magánautonómiájának messzemenő elfogadását
    - a magántulajdon teljes körű elismerését és védelmét
    - a magántulajdon ugyanakkor már nem „szent és sérthetetlen”, ahogy a klasszikus liberalizmus idején hirdették, mer ahhoz szociális/közjogi kötöttségek járulnak
  - a szabad vállalkozás/piacgazdaság eszméje
    - a szerződési szabadság elvének elismerését
    - ugyanakkor a szerződési szabadság sem korlátlan, de ezt csak ott és csak annyiban szabad korlátozni, ahol és amennyiben ez a szociális igazságosság követelménye érdekében elengedhetetlenül szükséges (és a piaci verseny szabadsága keretein belül lehetséges)

A Ptk. kódex jellege (3.)

- az egyesülés és a társulás szabadsága
  - a természetes személyek létrehozhatnak jogi személyeket (jogi személyiséggel nem rendelkező társulásokat) akár szellemi, akár vagyoni képességeik egyesítésére/fokozására
  - ide tartozik az egyesület, alapítvány, a különféle gazdasági társaságok és a szövetkezet

A Ptk. szerkezete (1.)

- a Ptk. a kódexet „Könyvekre” tagolja, amit a törvénykönyv tartalmi és mennyiségi bővülése követel meg
- a Könyveken belüli szerkezeti egységek: „Rész” – „Cím” – „Fejezet”
- a §-ok számozása a Könyveken belül mindig újra kezdődik és a Könyvek sorszámára történő utalással egészül ki
- a Ptk. Könyvei a következők:
  - Első Könyv: Bevezető rendelkezések
  - Második Könyv: Az ember mint jogalany
  - Harmadik Könyv: A jogi személy
  - Negyedik Könyv: Családjog
  - Ötödik Könyv: Dologi jog
  - Hatodik Könyv: Kötelmi jog
  - Hetedik Könyv: Öröklési jog
  - Nyolcadik Könyv: Záró rendelkezések

A Ptk. szerkezete (2.)

- a Ptk. nem tartalmaz „általános részt”, mint pl. a BGB, ugyanakkor a kódex legelején „Bevezető rendelkezések” alatt foglalja össze a törvénykönyv célját és alapelveit
- lényegi változás a „rég” Ptk.-hoz képest, hogy a kódex két önálló könyvben szabályozza a természetes és a jogi személyekre vonatkozó rendelkezéseket
  - a Ptk. a gazdasági társaságokról szóló korábbi külön törvény (Gt.) új kódexbe építése mellett döntött
  - ezen megoldás lényegi magyarázata: mivel a jogi személyek belső és külső kapcsolatai a polgári jogi jogviszonyok keretében bonyolódnak, arra a kódex adjon teljes körű és egységes szabályozást
  - ez a megoldás harmonizál a kötelmi jog monista szemléletével is, ti. a Ptk. nem tartalmaz külön rendelkezéseket a kereskedelmi/gazdasági élet professzionális szereplőire („kereskedelmi jog”, mint a tömegforgalom joga) és megint külön rendelkezéseket a laikus jogalanyokra („klasszikus polgári jog”)

A Ptk. szerkezete (3.)

- a monista elv elfogadásával a Ptk. úgy alkotta meg a szerződések joga általános szabályait, hogy azok valamennyi jogalany kapcsolatát képesek legyenek rendezni
- a korábbi külön Gt. szabályainak Ptk.-ba integrálásának előnyei:
  - bővíthető a jogi személyekre vonatkozó általános szabályok köre (így pl. a normák ismétlése vált feleslegesé az egyes jogi személyek szabályozásánál)
  - a Ptk. normáinak háttérjogszabály jellege (amit a korábbi Gt. külön mondott ki) magától értetődővé vált
- a korábbi külön Gt. szabályainak Ptk.-ba integrálásának hátrányai:
  - jelentősen megnőtt a (természetes- és jogi) személyekre vonatkozó joganyag, ráadásul azok egymáshoz való aránya is elbillen a jogi személyek javára
    - a Második Könyv (természetes személyek) 55 §-nyi terjedelmű
    - a Harmadik Könyv (jogi személyek) 406 §-nyi terjedelmű

A Ptk. szerkezete (4.)

- jelentősen megnőtt a közjogi és magánjogi normák vegyülése a gazdasági társaságok szabályozása körében a kódexen belül
  - megszűnt a korábbi, külön Gt. (szabályozási) egysége
  - a személyek kettéválasztott joganyagát egy közös ponton, a személyhez fűződő jogok védelmének utaló szabállyal kellett összekapcsolni
    - a természetes személyek körében: személyiségi jogról beszélünk
    - a jogi személyek körében: személyhez fűződő jogról beszélünk
- az iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények anyagát a Ptk. – a „rég” Ptk.-hoz hasonlóan – nem integrálja a törvénykönyvbe, annak ellenére, hogy egyfelől a szellemi tulajdon jogviszonyaiban keletkező alanyi jogok egyértelműen magánjogi jellegűek, másfelől azok vagyoni jelentősége (védelme) is egyre jelentősebb
- bár nem integrálja a külön normákat, súlyt helyez arra, hogy a kódex kifejezze a szellemi alkotások és egyéb szellemi javak védelmének magánjogi természetét, ezért megfogalmazza saját, döntően utaló szabályainak a külön törvényekhez kapcsolódó háttérnorma jellegét

A Ptk. szerkezete (5.)

- bár a Ptk. elsődlegesen a vagyoni forgalom viszonyait szabályozza, a családjog anyagát is beépíti a törvénykönyvbe (Negyedik Könyv)
  - az integrálás mégsem „teljeskörű” – mint pl. a kötelmi jogban, vagy a Gt. esetében -, hiszen a Ptk. gondoskodik a Negyedik Könyv sajátos „önállóságáról”, a családjogi jogviszonyok sajátosságainak megfelelő kifejezésre juttatásáról
  - ennek egyik jele, hogy egyedül a Negyedik Könyv tartalmaz önállóan és kifejezetten megfogalmazott alapelveket, amelyeket csak a családjogi jogviszonyokban lehet alkalmazni
  - a családjogi szabályok is döntően a családjogi jogviszonyok vagyoni joggal összefüggő, vagy vagyoni jogilag szankcionálható viszonyait rendezik részletesebben, miközben természetesen a személyi/érzelmi viszonyokat szabályozzák – akár *lex imperfecta* jelleggel is!

A Ptk. szerkezete (6.)

- a „régí” Ptk.-hoz képest a kódex Ötödik Könyve a „Dologi jog” címet viseli a „Tulajdonjog” helyett
  - ennek oka, hogy a kódex a tulajdonjog mellett részletesen szabályozza a birtokjogot és az idegen dologbeli („korlátolt”) jogokat is, amelyek túlmutatnak a szűken vett tulajdonjog keretein
  - ez utóbbi részen belül szabályozza a kódex a zálogjog intézményét
    - a zálogjog a legfőbb hitelbiztosítéki jogintézmény
    - egyszerre van abban jelen dologi- és kötelmi jogi jelleg
    - a kódex a megváltozott vagyoni viszonyokra tekintettel (jelentős és egyre növekvő mértékben különválnak a kötelmi és a dologi adós pozíciói) a jogintézmény dologi jogi jellegét kívánja ezzel megerősíteni
- egyúttal a Dologi jogi Könyvben kaptak helyett az ingatlan-nyilvántartás legfontosabb szabályai is

A Ptk. szerkezete (7.)

- a kódex Hatodik Könyve a „Kötelmi jog” címet viseli
  - a Ptk. átfogja az üzleti világ, a kereskedelem (tömegforgalom joga), vagyis a vagyoni forgalom professzionális szereplőinek és a (laikus) magánszemélyek vagyoni viszonyait is
  - a monista elv elfogadása alapján a Ptk. úgy alkotta meg a szerződések általános szabályait, hogy azok valamennyi jogalany kapcsolatát rendezni legyenek képesek, így nincs szükség speciális normákra:
    - az üzleti világ szerződéstípusait (pl.: bizomány, fuvarozás, szállítmányozás, ügynöki megbízás, stb.) eleve erre az „igényszintre” modellezte
    - az üzleti forgalomban és a magánszemélyek kapcsolataiban egyaránt fontos szerződéstípusokat (pl.: adásvétel, lízing, vállalkozás, stb.) pedig szintén a professzionális üzleti élet szintjéhez közelítette
    - ugyanakkor ha a szerződéses kapcsolatban fogyasztó (laikus magánszemély) és vállalkozás (professzionális üzleti élet alanya) kerül kapcsolatban, esetükben a fogyasztóvédelem speciális (többnyire kladikálóan kógens és/vagy kógens) rendelkezései érvényesülnek

A Ptk. szerkezete (8.)

- a Ptk. a kötelmi jogban azokra a szerződéstípusokra igyekszik – alapvetően – diszpozitív (eltérést megengedő) szabályokat adni, amelyek egyfelől már kellő mértékben kialakultak, másfelől a többi szerződéstípustól is elkülönültek
- ez alapján – a „rég” Ptk.-hoz képest újdonságként – szabályozza a kódex:
  - a finanszírozási típusú szerződések körében a faktoringot és a pénzügyi lízinget
  - a termékeket/szolgáltatásokat a gyártóktól a végfelhasználóig közvetítő szerződéseket, mint pl. a közvetítői szerződés, a forgalmazási szerződés, a jogbérlet
- ugyanakkor nem szabályoz még kevésbé kiforrott, vagy külön részletesen szabályozott kötelmi viszonyokat (pl. orvosi jog vagy ügyvédi megbízás, stb.)

Első Könyv

Bevezető Rendelkezések

1:1. § [A törvény hatálya]

E törvény a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait.

- a törvény személyi és tárgyi hatályát szabályozza, kijelölve a polgári jogi jogvédelem határait
- a Ptk. hatályát megállapító rendelkezés középpontjában a magánjog egyik - Szladits Károly kifejezésével - „irányító eszméje” áll: a mellérendeltség és egyenjogúság elve
- következik belőle például, hogy olyan vagyoni viszonyok (mondjuk az adójogi viszonyok), amelyekben a felek nem a mellérendeltség és egyenjogúság által jellemezhető kapcsolatban, hanem alárendeltségi relációban állnak egymással, nem magánjogi viszonyok, és nem tartoznak a Ptk. tárgyi hatálya alá
- a személyi hatályának meghatározásából kitűnik, hogy a kódex a polgári jogi viszonyok alanyainak teljes körét átfogja, azaz mind az embereket, mind a jogi személyeket

- a Ptk. csak egyetlen területen állapít meg kivételt alanyi alapon:
  - fogyasztó, azaz „*a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy*” (Ptk. 8:1. § 3. pont) és a „vállalkozás”, azaz „*a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy*” (Ptk. 8:1. § 4. pont) közötti szerződéses jogviszonyokra fogalmaz meg kivételes normákat
  - ezek a fogyasztóvédelmi - kógens - szerződéses normák - kevés kivétellel - az európai uniós irányelvek átültetése nyomán kerültek a magyar polgári jogba
- a polgári jog mindenekelőtt az autonóm szereplők, a jogilag mellérendeltségi helyzetben lévő, egymástól független, azaz a tulajdonos jogalanyok vagyoni viszonyainak rendezésére alkalmas, mindazonáltal kiterjed a magánjogi jogalanyok személyi viszonyaira is, mivel alkalmazható nem vagyoni, személyi viszonyok rendezésénél is
- a személyi viszonyokra történő kifejezett hivatkozás különösen indokolttá vált a személyiségi jogok védelmének megnövekedett fontossága miatt, és annak következtében, hogy a Ptk. a családjogi viszonyok szabályait is tartalmazza

1:2. § [Értelmezési alapelv]

(1) E törvény rendelkezéseit Magyarország alkotmányos rendjével összhangban kell értelmezni.

(2) A polgári jogi viszonyokra vonatkozó jogszabályokat e törvénnyel összhangban kell értelmezni.

- a Ptk. – noha nem sarkalatos törvény – nem egy a törvények közül!
  - egyfelől az abban szabályozott életviszonyok fontossága, szerteágazó volta önmagában kiemeli a törvények sorából
  - másfelől a kódex hatása túlmutat a közvetlenül szabályozott viszonyokon is, kisugározva valamennyi polgári jogi normával rendezett kapcsolatra, mégpedig függetlenül attól, hogy az adott norma kifejezetten háttérjogszabályként jelöli-e meg a kódexet vagy sem
- az értelmezési alapelv tipikus nyitott hipotézisű norma (generálklauzula), és mint ilyen a bírói jogértelmezés lehetőségét biztosítja, de egyben határt is szab annak

- az értelmezési alapelv első eleme azt rögzíti, hogy a törvény normáinak alkalmazása nem kerülhet összeütközésbe az Alaptörvénnyel, sőt az Alaptörvényben foglalt jogok a magánjog generálklauzuláin keresztül (lehetnek) képesek beszűrődni a magánjog rendszerébe
- az értelmezési alapelv második eleme a Ptk. és a polgári jogi viszonyokat szabályozó más jogszabályok összhangját kívánja biztosítani
  - a polgári jogviszonyokat rendező törvényeket és más jogszabályokat e törvénykönyvvel összhangban kell értelmezni („királyi paragrafus”, „uralkodáshoz szokott jogág”, stb.)
  - ebből a tételből ugyanakkor nem következik az, hogy egyes polgári jogi viszonyokra egy törvény nem adhatna a Ptk.-tól eltérő szabályozást, azonban ezen külön jogszabályokban meghatározott normák értelmezése és alkalmazása nem lehet ellentétes a Ptk. céljával

1:3. § [A jóhiszeműség és tisztesség elve]

(1) A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően kötelesek eljárni.

(2) A jóhiszeműség és tisztesség követelményét sérti az is, akinek joggyakorlása szemben áll olyan korábbi magatartásával, amelyben a másik fél okkal bízhatott.

- a Ptk. az együttműködési kötelezettség elvétől elválasztva rögzíti a jóhiszeműség és tisztesség követelményét
- ez az alapelv etikai megalapozottságú általános és objektív zsinórmértéket fogalmaz meg a polgári jogi viszonyokban követendő eljáráshoz, és egyben a felek kölcsönös bizalmának garanciáját jelenti
- a jóhiszeműség és tisztesség alapelvében felállított zsinórmértékre támaszkodva lehet gátat szabni a diszpozitív szabályozás lehetőségével való visszaélésnek is
- ez az elv segít annak megakadályozásában is, hogy valamely jogszabály a konkrét esetben történő alkalmazása során a saját céljával szembekerüljön

- az alapelv mint nyitott hipotézisű norma (generálklauzula) tartalmi kitöltéséhez és gyakorlati alkalmazásához egyebek mellett az általános forgalmi szokások és az adott felek közötti üzleti szokások nyújtanak támpontot
- az alapelv a magánjog egész területén érvényesítendő: a Ptk. és a külön törvények által szabályozott életviszonyokban egyaránt, a magánszemélyek jogviszonyaiban és az egyszemélyes jogi helyzeteikben (státusviszonyaikban) éppúgy, mint az üzleti viszonyokban (például a társasági jogviszonyokban)
- ha a bíróság valamely jogviszony egyik elemével kapcsolatban a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközést állapítja meg, az adott elemet megalapozó jogi tényt (például szerződéses kikötést) figyelmen kívül kell hagynia, az alanyi jog adott formájú érvényesítését pedig nem szabad megengednie
  - az alapelvbe ütköző magatartással tehát nem érhető el a célzott joghatás: nem keletkeznek belőle jogok, nem származnak belőle kötelezettségek, illetve - fordított esetben - bekövetkezik az elkerülni kívánt joghatás

- a Ptk. a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközőnek tekinti és e generálklauzula sérelmének kiemelt példaként külön szabályozza a venire contra factum proprium középkori eredetű és igen sok mai magánjogban elfogadott tételét
  - ez azt jelenti, hogy jogilag tiltott, nem megengedett az olyan joggyakorlás, amely ütközik a jogosult korábbi magatartásával
  - példa: a Kúria ítélete (Mfv. I. 10.323/2017.) szerint a munkáltató a perben nem hivatkozhat sikerrel a munkaviszony általa történt felmondására, ha korábbi nyilatkozatában elismerte, hogy a felmondás átvétele nem történt meg

1:4. § [Az elvárható magatartás elve. Felróhatóság]

(1) Ha e törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

(2) Felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat.

(3) A másik fél felróható magatartására hivatkozhat az is, aki maga felróhatóan járt el.

– ez az általános követelmény a polgári jogi viszonyokban akkor érvényesül, ha maga a Ptk. eltérő, közelebbről meghatározott mércét nem állít fel

➤ magasabb követelményt támaszt a Ptk. mindenekelőtt a szerződésszegési (Ptk. 6:142. §) és a veszélyes üzemi (Ptk. 6:535. §) kártérítési felelősség alóli kimentéshez, amelyek éppen ezért szigorúbb felelősségi alakzatok

➤ alacsonyabb a követelményszint érvényesül például a kártérítési felelősség alóli kimentés körében az ingyenes szerződéseknél (Ptk. 6:147. §), amelyek éppen ezért enyhébb felelősségi alakzatok

- az elvárhatóság mértékét „az adott helyzetben általában elvárható” formulában kifejezésre juttatott tipizált és objektivizált elvárási szint határozza meg
  - a fordulat első része („az adott helyzetben”) azt juttatja kifejezésre, hogy nem a logikai „általános” szintjén támasztott, de nem is a konkrét egyedre mért elvárásról van szó (mint a „bűnösség” tekintetében a büntetőjogban)
  - a fordulat második része („általában elvárható”) pedig az elvárás objektivizált voltát fejezi ki
    - természetes személyeknél e követelmény pszichikai határát a vétőképeség jelenti, és a szakképzettség magasabb szintje rendszerint megnövelt követelmények elvárását vonhatja maga után
    - jogi személyeknél hasonlóképpen a szervezettség és a szakosítottság magasabb szintje növelheti a követelmények szintjét
- az elvárható magatartás elvébe ütközés mindenképpen azzal a következménnyel jár, hogy az illető magatartással előnyt nem lehet elérni, sőt - más feltételek megvalósulása mellett - „az adott helyzetben általában elvárható” magatartás követelményének megsértése megalapozza a polgári jogi felelősséget

1:5. § [A joggal való visszaélés tilalma]

(1) A törvény tiltja a joggal való visszaélést.

(2) Ha a joggal való visszaélés jogszabály által megkívánt nyilatkozat megtagadásában áll, és ez a magatartás nyomós közérdeket vagy különös méltánylást érdemlő magánérdeket sért, a bíróság a nyilatkozatot ítéletével pótolhatja, feltéve, hogy az érdeksérelem másképpen nem hárítható el.

- a Ptk. az alanyi jogok szabad gyakorlásának magánjogi elvéből indul ki, ugyanakkor a szabad joggyakorlásnak is vannak határai, így mindenekelőtt más személyek jogainak gyakorlása kíván meg korlátokat
- a Ptk. elvi korlátként fogalmazza meg a joggal való visszaélés tilalmára vonatkozó tételt
- joggal való visszaélésnek minősül az alanyi jog olyan gyakorlása, amely kifejezetten ellentétben áll az adott alanyi jog rendeltetésével, vagyis a joggal való visszaélés esetén az eredetileg jogos magatartás - az alanyi jog adott konkrét módon történő gyakorlása, az alanyi joggal való visszaélés miatt – alakul át jogellenes magatartássá („joglátszat”, „jogi sikán-tilalma”, stb.)

- FONTOS: a joggal való visszaélés megvalósulása nem függ az alanyi jog gyakorlójának tudati-akarati állapotától (jó- vagy rosszhiszeműségétől, felróhatóságától, stb.)
- a bírói gyakorlat jórészt kidolgozta a visszaélésszerű joggyakorlás tartalmi határait
  - különösen fontos e korlátok szem előtt tartása arra tekintettel, hogy a családjog is a törvénykönyvbe integrálódott, és a családjogi viszonyokkal, különösen a családjogi nyilatkozatokkal kapcsolatban a bírói gyakorlat - helyesen - eddig is tartózkodó volt a joggal való visszaélés megállapítását illetően
  - legfőképp a közös tulajdon viszonyai jelentik az egyik olyan konfliktusgócot, amely körében a joggal való visszaélés vizsgálatára gyakran kerül sor
    - különösen a rendes gazdálkodás körét meghaladó munkákkal (beruházásokkal) kapcsolatban - amely döntéshez a tulajdonostársak egyhangú határozatát kívánja meg a Ptk. 5:78. § (2) bekezdés a) pontja - merül fel a tulajdonostári hozzájárulás visszaélés jellegű megtagadása és az annak bíróság általi pótlására vonatkozó igény

- a joggal való visszaélésnek minősülő magatartással nem érhető el a kívánt joghatás, de további szankcióként - az eset jellegétől függően – érvényre juthat még a magatartás abbahagyására kötelezés, a magatartástól a jövőre vonatkozó eltiltás, illetve megfelelő többlettényállás esetén! – a deliktuális kártérítés is
- a Ptk. biztosítja azt az elvi lehetőséget, hogy a bíróság ítélettel pótolhassa a jogszabály által megkívánt és visszaélésszerűen megtagadott jognyilatkozatot
  - ezen esetekben:
    1. a joggal való visszaélés mulasztás formájában valósul meg
    2. további feltétel, hogy jogszabály (és nem szerződés) által megkívánt jognyilatkozatról legyen szó
  - hangsúlyozni kell, hogy egy jognyilatkozat bírósági ítélettel történő pótlása erőteljes beavatkozás a magánautonómia körébe, a Ptk. ezért csak végső lehetőségként tartja fenn a bíróságnak ezt a jogát!
    - a nyilatkozat bíróság általi pótlásának feltétele:
      1. csak nyomós közérdek vagy különös méltánylást érdemlő magánérdek sérelme esetén és akkor kerülhet sor a jognyilatkozat pótlására,
      2. ha a sérelem másképpen nem hárítható el

1:6. § [Bírói út]

Az e törvényben biztosított jogok érvényesítése - ha törvény eltérően nem rendelkezik - bírói útra tartozik.

- a polgári jogok érvényesítése elsősorban bíróság előtt történik: bírósági útra tartozik minden jogvita, amelyik a Ptk.-ban vagy más jogszabályban megállapított magánjogi alanyi jog érvényesítésére irányul
- törvényi kivételek ez alól:
  - közül a birtok jegyzői védelmének szabályait (Ptk. 5:8. §) és egyes családjogi viszonyok gyámhatósági védelmét kell említeni, amikor is a jogvédelmet nem bíróság, hanem más hatóság biztosítja.
  - más esetekben a Ptk. maga zárja ki kifejezetten a bírói út igénybevételenek a lehetőségét, mint pl. az ún. természetes kötelmek eseteiben (Ptk. 6:121. §)
  - ugyancsak a Ptk. zárja ki apaság bírói megállapításának lehetőségét a reprodukciós eljárás lefolytatásához ivarsejtet vagy embriót adományozó férfival szemben (Ptk. 4:103. § (5) bek.)

NYOLCADIK KÖNYV

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK – I.

8:1. § [Értelmező rendelkezések]

(1) E törvény alkalmazásában

1. **közeli hozzátartozó:** a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér;

2. **hozzátartozó:** a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa;

3. **fogyasztó:** a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy;

4. **vállalkozás:** a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy;